

België-Belgique
P.B-P.P
BC 30116

SENIORENCLUB K.A.V.A.

V.Z.W.

Driemaandelijks Berichtenblad
26ste Jaargang

2012
1ste Kwartaal

WINTER

Afgiftekantoor
2600 Berchem Singel
P608692

Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen
Consciencestraat 41 2018 Antwerpen
www.kava.be/senioren

Contactblad van de Seniorenclub K.A.V.A. v.z.w.
Zesentwintigste jaargang 1 ste kwartaal 2012
Lente-Zomer-Herfst-Winter

Consciencestraat 41 2018 Antwerpen

☎ 03/280 15 11 Fax 03/218 57 40

**Bank Van Breda : IBAN : BE50-6451-0044-1818
BIC: JVBABE22**

www.kava.be/senioren

Voorzitter :	Marcel PIETERS Lge Leemstraat 128	2018 Antwerpen	☎ 03/230 51 78
Secretaris :	Mich. DE BREUCK Akkerdonckstr.10	2150 Borsbeek	☎ 03/322 19 55
Penningmeester :	Lucienne THONE E. Fahyalaan 54/9	2100 Deurne	☎ 03/325 47 08
Administratie :	Jan De Keuster jan.dekeuster@scarlet.be		☎ 03/324 77 11
Reizen en Uitstappen :	Cyriel De Herdt deherdt.consultants@telenet.be		☎ 03/293.71.28
Ledenbeheer :	Bob De Witte		☎ 03/448.03.22
Redactie :	Jean Barbé jean.barbe@scarlet.be		☎ 03/646.50.83
	Luc Vande Kerckhove lcvandekerkhove@skynet.be		☎ 03/239.29.65

Het lidgeld 2012 bedraagt 20 euro.

... een nieuw jaar ...

al, en weer ....

Nieuwjaarswens van de voorzitter

*Weer is er een jaar voorbij,
met zijn aangename en tegenvallende gebeurtenissen,
met zijn zonnige en grijze dagen.*

*Voor het aankomende jaar wensen we u het allerbeste,
Maar we weten dat het aangename maar ook tegenvallende
momenten zal meebrengen.
Als we de moed hebben de tegenvallers te aanvaarden, en van
de mooie
momenten te genieten als geschenken van het leven, dan zal
het toch weer lukken.*

“ Boven de wolken schijnt altijd de zon “.

*De voorzitter en de bestuursleden van de Seniorenclub Kava
bieden u en allen die u dierbaar zijn, de warmste wensen aan
voor een zonnig en wolkenloos*

REDACTIEPRAATJE

Even geschrokken bij de ontvangst van uw vertrouwd contactbladje?

Bij het eerste nummer van het nieuwe jaar stellen we u enkele veranderingen voor.

En vooreerst de voorpagina:

De symboliek die Carlos Tytgat destijds in zijn ontwerp heeft gelegd indachtig, hernemen we hier het idee van heden en verleden:

concreet staat de grote pijl voor onze actieve loopbaan en wijst deze naar het onvermijdelijke, nl. het stopzetten van onze beroepsactiviteiten.

Maar daarom zijn we natuurlijk niet minder actief. Immers, onze aansluiting bij de Seniorenclub-KAVA luidt een nieuw en boeiend tijdperk in, gesymboliseerd door de kleine pijl.

Als dank aan grote zus, onze “beschermengel”, voor het gebruik van een ideale infrastructuur nemen we gedeeltelijk het vernieuwde logo van KAVA op in het ontwerp.

Daarnaast zochten en vonden we een ander lettertype dat het lezen comfortabeler maakt.

De algemene gegevens, traditioneel op pagina 2, werden uitgebreid en aangevuld met e-mailadressen. Hier, maar ook op de voorpagina, vermelden we tevens de website van de seniorenclub bij KAVA.

Want sinds kort is “onze site” een beetje aangepast en kan je het berichtenblad er in kleuren zien en lezen.

Ook zullen we er foto’s van onze belangrijkste activiteiten plaatsen. Een foto-reportage van de recente reis naar Champagne-Boergondië is nu reeds te bezien.

Ga alvast een kijkje nemen op www.kava.be/senioren en sla dit webadres meteen op in je “favorieten”.

Na de succesvolle reis naar Champagne en Boergondië is voor 2012 een zevendaagse riviercruise op de Douro voorzien. Alle info op een extra bijlage (middenblad). Snel beslissen en inschrijven.

We wensen u een heerlijk 2012 en veel leesgenot

De redactie

Nieuwjaarswens Voorzitter en Leonard	3 en 5
Personalia	6
Lezersbrieven	8
Aankondigingen activiteiten	9- 10
Agenda eerste trimester	12-13
Verslagen uitstappen en voordrachten	15-23

*Pijlsnel vliegen de jaren,
Gejaagd als wolken bij wervelwind,
Als golven op 't strand in massasprint.
Steeds halsstarrig en zonder bedaren.*

*De snelheid is de troetel in de eigentijdse eigenwaan,
De lichtsnelheid zelfs, zit met Einstein op de glijbaan.
Resoluut wordt gekozen voor volte-face in één ruk.
Klingklang en klatergoud staan niet borg voor geluk.*

*Een lieflijke naam als " daisy" , pâquerette gedijt overal,
Maar ons madeliefje weerhouden we bovenal.
Deemoedig groeit het naast de schamele graszode,
Bij vertrappelde rozet blijft het vreedzaam, trouw aan erecode.*

*Madeliefje mag het schrikkeljaar nu introduceren,
Haar intrinsieke waarden distribueren,
Verdubbelde vreugde, gedeeld verdriet,
Ontelbare gelukswensen in 't verschiet,*

Voor

2012

Leonard en Mimi De Causmaecker

We delen in het verdriet van

- † onze collega Anne Teitelbaum bij het overlijden van haar broer *Sam Teitelbaum* op 28 september 2011 te Anderlecht, en van het vrij recente overlijden van haar enige zuster *Maly Fawley-Teitelbaum* te Peoria, Arizona.
Dit droevige nieuws bereikte ons tijdens onze gezamenlijke seniorenreis in Frankrijk, zodat we er rechtstreeks en intens mee geconfronteerd werden.
We bieden onze lieve collega Anne de oprechte blijken van onze deelneming aan bij dit zware en dubbele verdriet binnen hetzelfde jaar.
- † onze collega Jos Weyns bij het overlijden van zijn lieve echtgenote *Maria De Wolf*, geboren op 13 december 1925 en onverwacht overleden op 23 oktober 2011.
- † Jean en Yvonne, onze collega, Craen-Rodenbach bij het onverwacht heengaan van hun dochter, onze collega, *Gudrun Craen* op 16 oktober 2011 .

*In het raadsel van jouw heengaan
ligt mysterie dat mij niet loslaat.
Slechts vaag vermoed ik iets van Licht
En oneindigheid en eeuwigheid van Leven.
Claire vanden Abbeele
(overgenomen van het bidprentje)*

- † onze collega Lieve Ghysaert bij het overlijden van haar dochter *Katelijne Aertssen* op 20 oktober 2011 na een moedig gedragen ziekte.
- † onze collega Luc Vande Kerckhove, bij het overlijden van zijn moeder *Denise Vande Kerckhove – Merlin*, weduwe van apr. Joseph Vande Kerckhove († 2006) op 28 september 2011 op 95-jarige leeftijd.

We bieden deze collega's onze oprechte blijken van deelneming aan.

Wij feliciteren

- ° Luc en Catherine Vande Kerckhove- Van Turnhout bij de geboorte van hun vierde kleinkind, *Donald*, op 13 september 2011.
- ° *Alice Peeters* bij de viering van haar negentigste verjaardag.

Volgens de officiële regels moet onze vzw een statutaire vergadering houden op de vierde donderdag van januari. En om dat een beetje meer te stofferen, zorgen we naar jaarlijkse gewoonte voor een bijkomend “lokaas”: koffie vergezeld van een worstenbrood of een appelbol.

Dat initiatief is gegroeid uit de Antwerpse traditie van “verloren maandag”. Maar omdat we de zaken een beetje naar onze hand willen zetten, maken we er een “verloren donderdag” van.

Om het juiste aantal worstenbroden en appelbollen te kunnen bestellen, verzoeken we u dus in te schrijven bij onze penningmeester Lucienne Thoné, en zoals gewoonlijk een “borg” te betalen van 5 euro

En als u dan braaf naar de vergadering komt, krijgt u die 5 euro terug. Zo vermijden we nutteloze onkosten.

Als u een overschrijving maakt, doe het dan op de rekening van de seniorenclub

IBAN nr . BE50 6451 0044 1818

BIC JVBABE22

vóór 10 januari met de vermelding van uw keuze:

“worst “ of “bol”. Alvast bedankt.

De officiële uitnodiging vind u op de middenpagina.

M.P.

Uit de tijd van toen....

Jammer genoeg konden wij niet aanwezig zijn op de jubileumbarbecue van de Seniorenclub.

De toespraak van Louis Janssens heb ik met veel interesse gelezen. Dit riep bij mij herinneringen op aan mijn wachtbeurten samen met Willy Herreman bij apotheek Maryssael. In onze studententijd vormden wij ook al een duo. Als ik 's nachts moest opkomen, kwam Willy mij ophalen in Heide- Kalmthout. Mijn enig voertuig was toen een fiets.

Zo was onze wachtbeurt een keer om twee uur 's nachts begonnen. Een voor ons onbekende man liep steeds heen en weer voor de apotheek. Willy stapte uit en vroeg of hij hem kon helpen: het was een oudere collega, die dacht dat hij om twee uur moest beginnen. Het bleek echter dat het om 14 uur moest zijn. Hij kon er niet mee lachen, wij wel ! Maar ja, vergissen is menselijk hé.

Om vier uur zat onze wachtbeurt er op. Willy wist nog een gezellige bedoening op de Stadswaag. We ontmoetten er een bende oud- studenten van de RUG. Om half zes zette Willy me thuis af, want om negen uur moesten de rolluiken open.

In 1970 werd het eerste Natuurbeschermingsjaar uitgeroepen. Ik kreeg een telefoontje van Willy met de vraag of ik daarover een voordracht kon geven bij de KAVA in de Kolveniersstraat. Al mijn vrije tijd besteedde ik immers aan natuurstudie, natuurbescherming en natuurbeheer.

De voordracht was succesvol en werd gevolgd door een uitstap in de Kalmthoutse heide: een stuk van mijn leven!

Op 1 april 1986 gaf ik mijn witte jas door aan mijn zoon Georges.

Enkele maanden later belde Willy mij op of ik met een groep KAVA-senioren op stap wilde gaan in de Kalmthoutse heide. Onder een stralende zon daagden er een zestigtal wandelaars op. Ik vermoed dat Willy een aankondiging in het tijdschrift van KAVA had gepubliceerd. Ik merkte dat er collega's bij waren, die nog niet pensioengerechtigd waren. Na de wandeling verklaarden Louis Janssens en Willy, lachend, dat dit mijn toelatingsexamen was tot de seniorenclub.

Louis Verpraet
14 november 2011

Bezoek aan het Van Mieghemmuseum

Bij de Eugeen Van Mieghemwandeling in augustus 2011 bleek dat de nieuwe locatie van het Van Mieghemmuseum nog niet zo goed bekend is.

Daarom organiseren we een geleid bezoek op donderdag 9 februari 2012 om 14u30.

Het aantal deelnemers is uiteraard beperkt.

Inschrijven mits bijdrage van 5 € per persoon bij Lucienne Thoné of per overschrijving ten laatste op 26 januari.

Het museum is gelegen aan de Ernest Van Dijckkaai , 9, vlak over het Steen, waar vroeger het gekende restaurant “ La Rade” gevestigd was.

Betalende parkeergarages zijn er in de onmiddellijke nabijheid.

Met openbaar vervoer: tram 4 en 7 tot aan het Tolhuis, tram 4 en 8 en veel bussen op de Groenplaats.

En cafés voor nadien zijn er genoeg in de buurt !

M.P.

Voordracht op donderdag 23 februari door Em.Prof.Dr.Hendrik Deelstra over

“De Belgische apothekers en de internationale farmaceutische congressen te Brussel in 1885, 1897 en 1910”.

Hendrik Deelstra is emeritus professor aan het departement Farmaceutische Wetenschappen van de Universiteit Antwerpen sinds 1 oktober 2003.

Na zijn studies in de scheikunde aan de universiteit van Gent, behaalde hij in 1963 het doctoraat in de wetenschappen (groep scheikunde) in de analytische scheikunde aan dezelfde universiteit. Van 1963 tot en met 1972 werkte hij als professor aan drie universiteiten in Kongo en Burundi. Sinds zijn aanstelling aan de toenmalige Universitaire Instelling Antwerpen in 1972 was zijn voornaamste onderwijsopdracht en onderzoek gesitueerd in de bromatologie (voedselwetenschappen). Hij publiceerde tezamen met zijn drie collega's van de drie andere universiteiten (D.L.Massart, P.Daenens en C.Van Peteghem) twee boeken, die verschillende herdrukken kenden. Zijn onderzoek richtte zich vooral naar de aanwezigheid en de functie van tal van spoorelementen in het menselijk lichaam.

Hij was steeds betrokken bij de Belgische ontwikkelingssamenwerking en is thans lid van de Koninklijke Academie voor overzeese Wetenschappen.

Zijn historisch onderzoek en interesse gaan vooral uit naar de geschiedenis van de Farmaceutische Wetenschappen en de Scheikunde in België in de 19^e en 20^e eeuw.

Ook was hij gedurende tien jaar voorzitter van de Europese Werkgroep over de geschiedenis van de scheikunde.

Tot ons groot genoegen zijn Hendrik Deelstra en zijn echtgenote Mia Janssens actieve leden van onze Seniorenclub KAVA.

M.P.

Voordracht op donderdag 22 maart door de heer Frans Van den Brande over

“ Onze Joodse buren “

De heer Frans Van den Brande hebben we al leren kennen van zijn interessante voordracht over de Reformatie en de Contrareformatie. Op donderdag 22 maart 2012 komt hij ons spreken over een thema, waar hij bijzonder goed in is: onze Joodse buren.... Als u in de Consciencestraat bent, mag u dat wel letterlijk opvatten.

Frans Van den Brande studeerde filosofie en theologie en verdiepte zich speciaal in de joodse en islamitische cultuur.

Hij was vele jaren docent aan de Hogeschool Zeeland in Vlissingen, en is o.m. vast medewerker van de “De Leeswolf” , een uitgave van het Vlaams bibliografisch centrum. Frans Van den Brande is lid van verschillende werkgroepen voor dialoog en trialoog tussen de monotheïstische religies.

M.P.

De Klaagmuur:
te Jeruzalem....

.... en in Griekenland.

A.F.S. cvba

Antwerpse Farmaceutische Stichting

VOOR ALLE APOTHEKERS

JONG EN OUD

- ➔ **ADVIES BIJ WAARDEBEPALING APOTHEEK.**
Voor overnemer en overlater.
- ➔ **DEONTOLOGISCHE TEWERKSTELLING.**
Belangrijker dan ooit.
- ➔ **A.F.S.-PARTNERSHIP.**
Gedeelde investering. A.F.S. als mede-eigenaar.
- ➔ **A.F.S.-MANAGEMENT.**
Beheer van apotheken, kort of langlopend.
- ➔ **FUSIEBEMIDDELING.**
Een rationele toekomstbenadering.

A.F.S. cvba - Floraliënlaan 513 - 2610 Wilrijk - BTW BE 0406.383.082
Tel.: 03-238.89.60 - Fax: 03-238.58.16 - Mail: info@afsev.be - Bank 645-1006091-42

AGENDA

Januari 2012

- Dinsdag 3 en 17** : **Beleggerskring:** “ De Vijzel” om 14u30 stipt.
- Vrijdag 6** : **K.A.V.A.-nieuwjaarsreceptie vanaf 20 u.:** alle kava-senioren zijn uitgenodigd. Inschrijvingskaarten volgen.
- Donderdag 26** : **Statutaire algemene vergadering om 14.30 u.:** daarna de traditionele worstenbrood of appelbol degustatie.
Voor de officiële uitnodiging en dagorde zie het middenblad.

Februari 2012

- Dinsdag 7 en 21** : **Beleggerskring:** “ De Vijzel” om 14u30 stipt.
- Zaterdag 4** : **Vogelobservatietocht naar Zeeland:** vertrek om 8 u. aan het Crowne-Plaza Hotel. Prijs 25 € en vooraf in te schrijven. Uitleg op de buitenzijde van het middenblad.
- Donderdag 9** : **Bezoek aan het Van Mieghemmuseum om 14.30 u.** Uitleg op blz.9.

Donderdag 23 : Voordracht door medelid Prof. Dr. Hendrik Deelstra “Uit de geschiedenis van de Belgische farmacie”
--

Zaal Peeter van Coudenberghe te 14u30

- Dinsdag 28** : bestuursvergadering en redactie Berichtenblad

Maart 2012

Dinsdag 6 en 20 : Beleggerskring: "De Vijzel" om 14u30 stipt.

Donderdag 22 : Voordracht door de heer Frans Van den Brande " Onze Joodse buren "

Zaal Peeter van Coudenbergh te 14u30

AGENDA Academische Kring voorjaar 2012, K.A.V.A., 26ste jaargang.

23 februari 2012 : Voordracht door prof. Hendrik Deelstra over "Uit de geschiedenis van de Belgische farmacie"

22 maart 2012 : Voordracht door de Heer Frans Van den Brande over "Onze Joodse burens".

Verder in het jaar mogen we nog verwachten (onder voorbehoud):

26 april 2012 : Voordracht door Noël Vandenberghe over "Vier miljard jaar aarde"

24 mei 2012 : Voordracht door Sophie Dralans over "de Gladiatoren"

28 juni 2012 : Voordracht door Chris Weemaes over Jacques Brel

27 september 2012 : Voordracht door Bert Snellings over "wakker worden.."

25 oktober 2012 : Voordracht door Michel Nuyttens over "De Tempeliers in de Lage Landen"

22 november 2012 : Voordracht door Vic De Donder over "Christenen en Islamieten"

Beleggerskring "De Vijzel" : het hele jaar door: op eerste en derde dinsdag van de maand in de bestuurszaal van KAVA

Andere vaste data: wandeling in de natuur op 1ste of 2de donderdag van mei, juni, september en oktober. In het voorjaar worden de data van **donderdag 3 mei** en **donderdag 7 juni** weerhouden. Het programma verschijnt in het volgend nummer. Deelname is gratis voor de leden.

Op een aantal overblijvende donderdagen: uitstappen, culturele activiteiten, enz...

4 februari 2012: Vogelobservatietocht naar Zeeland

9 februari 2012: Bezoek aan het Van Mieghemmuseum

Gelukkig is er een bank voor u alleen.

Bank J. Van Breda & Co. is een gespecialiseerde adviesbank die zich uitsluitend richt tot ondernemers en vrije beroepen. Wij helpen u bij de systematische opbouw en bescherming van uw vermogen.

Bij ons kan u rekenen op een persoonlijke, proactieve begeleiding. Zowel privé als professioneel. Uw leven lang.

www.bankvanbreda.be

Onze jaarlijkse Winteruitstap naar Zeeland

Zoals vorig jaar plannen we op de eerste zaterdag van februari (4febr.2012) een tocht naar **Zeeland**, speciaal om in mooie natuurgebieden onze wintergasten uit het verre noorden te observeren. Met een beetje geluk zal het net als vorige jaren een indrukwekkend schouwspel worden.

Deze keer opteren we voor een ander gebied en zullen we **Zeeuws-Vlaanderen** eens gaan verkennen.

We vertrekken per autobus aan het **Crowne-Plaza Hotel (Crest Hotel) om 8u.**

We rijden door de tunnel naar linker oever en zo naar Kieldrecht, waar we **over** de grens belanden aan het “ **Verdronken Land van Saeftinghe**”.

Hier zullen we op twee plaatsen een korte wandeling maken zodat we een goed beeld krijgen van dit indrukwekkende natuurreservaat aan de Westerschelde.

We rijden verder naar het westen en zullen, al voorbij Terneuzen , een tochtje maken aan de **Braakmankreek**, eveneens een prachtig natuurgebied.

Onze tocht gaat verder tot **Breskens**, waar we in een eenvoudig restaurant een korte middagpauze houden.

Na de middag keren we terug en volgen daarbij een eindje de Westerschelde waar we in de omgeving van **Hoofdplaat** nog een mooie wandeling kunnen maken.

Dan rijden we nog een hele tijd doorheen grote landbouwgebieden en belanden zo in Philipphine voor het “afscheidspintje”.

Daarna verder richting Antwerpen , waar we rond half zes zullen toekomen.

Het belooft weer een gevarieerde tocht te worden met interessante waarnemingen van veel wilde ganzen, eenden, wulpen, kluten, scholeksters, allerlei soorten ruiters, zangvogels, roofvogels, enz.

Om er ten volle van te genieten en goed te kunnen observeren: breng een verrekijker mee en zorg voor aangepast schoeisel en warme kledij.

Prijs : (maaltijd en drank niet inbegrepen) **€ 25** per persoon, te storten op de rekening van Seniorenclub-KAVA nr. **BE50 6451 0044 1818** (BIC JVBABE22) vóór 20 januari 2012.

Coördinator is Luc Weytjens.

Huldiging van onze Jubilarissen

Tijdens ons jaarlijks feestmaal op 10 december 2011 brengen we hulde aan onze jubelende collega's:

Voor **zeventig jaar** diploma

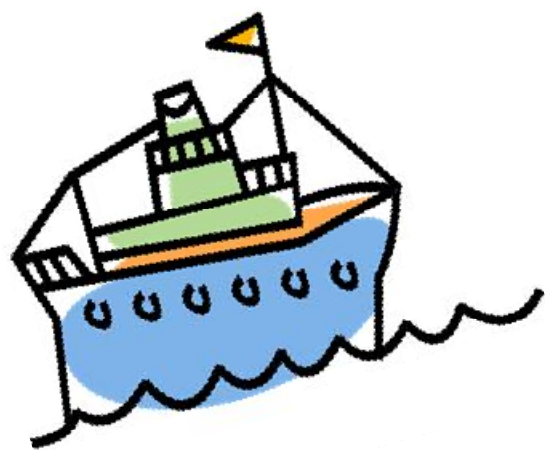
Juliette Jensen

Voor **zestig jaar** diploma

Karel Denys
René De Heyn
Jos Heylen
Magda Legrand
Alfons Schönen
Roland Thoné
Carlos Tytgat
Clemence Wynant

Voor **vijftig jaar** diploma

Herman Augustijns
Cyriel De Herdt
Annie Kestelijn
Lucienne Thoné

7-DAAGSE CRUISE OP DE DOURO 13 -20 SEPTEMBER 2012

Programma

- Dag 1: Transfer per bus Antwerpen-Zaventem met rechtstreekse vlucht naar Porto. Inscheping rond 17 u. Na het avondmaal kort bezoek aan de oude verlichte stad.
- Dag 2: Bezoek aan de stad en aan een Porto-kelder. Na het middagmaal aan boord, varen we richting Regua door de grootste riviersluis van Europa (35 m).
- Dag 3: Na het ontbijt, bezoek aan Villa Real (kathedraal 14^e eeuw) en bezoek aan Solar de Mateus met zijn prachtige tuinen. Overnachting aan boord in Barca d'Alva (Vega de Teron).
- Dag 4 : Uitstap naar Salamanca (Spaans Unesco werelderfgoed) met middagmaal ter plaatse.
- Dag 5: Naar Ferradosa (bezoek en degustatie van Porto-wijnen in een "quinta"). Avondmaal aan boord in Pinhao met zijn prachtige "azulejos".
- Dag 6: Bezoek aan Lamego met o.a. het heiligdom Nossa Senhora dos Remedios. Terug aan boord te Regua richting Porto.
- Dag 7: Vrije voormiddag te Porto. Uitstap naar Braga in de namiddag met o.a. kathedraal.
- Dag 8: Na ontbijt ontscheping en terugvlucht naar België.

Prijs voor dit alles: Tussen 1700 en 1800 euro, afhankelijk van het aantal deelnemers (390 euro toeslag voor éénpersoonskajuit).

In deze prijs is alles inbegrepen, met name:

- Vervoer per bus Antwerpen-Zaventem en terug
- Rechtstreekse vlucht Zaventem-Porto
- Cruise in kajuit (tweepersoonskajuit) op midden- of bovendek
- Eigen begeleiding (vanaf 30 personen)
- Volpension gedurende de reis
- Alle dranken tijdens de maaltijden
- Alle uitstappen
- Fooi voor de begeleider
- Reisverzekering

Gezien de belangstelling voor deze reis hebben we maar een reservatie kunnen maken voor 20 kajuiten tot **18 December**. Dus **onmiddellijk** inschrijven **bij Cyriel De Herdt** (deherdt.loos@telenet.be, tel **0495 516 512**) en betaling van een voorschot van 500 euro op de KAVA-senioren rekening **BE50- 6451-0044-1818**.

We maken er samen weer een fantastische reis van!

De vrijmetselarij door Jacky Goris op 22 september

Onze spreker van vandaag is licentiaat Germaanse filologie en hij was leerkracht en directeur in het secundair onderwijs. Nu is hij algemeen directeur van de scholengroep Brussel van het Gemeenschapsonderwijs. Hij is sinds jaren vrijmetselaar en volbracht in 2003 – 2005 een driejarig mandaat van grootmeester van het Grootoosten van België.

De vrijmetselarij gaat schuil achter veel onwetendheid en geheimzinnigheid. Dit komt deels door discretie (niet noodzakelijk geheimhouding) die gehanteerd wordt onder de leden. Vrijmetselaars zijn een broederschap van gelijkgestemde mensen (vroeger zelfs enkel mannen) die er samen naar streven de waarheid te zoeken, elkaar te verbeteren als mens en de samenleving op een hoger peil te brengen. Een voorwaarde daarvoor is de gewetensvrijheid van elk lid, los van elke dogmatische leerstelling.

De beoefening van de vrijmetselarij gaat gepaard met een symboliek, deels gesteund op het “bouwen” en deels op het “licht”. Die symboliek gebruikt de tempel van Salomo en dan verder de bouwvakkers-steenhouwers gilden in de middeleeuwen. Er is echter geen enkele band van historische continuïteit tussen die symbolen en de huidige werking van de vrijmetselarij. De vrijmetselarij ontstond in Londen in 1717 onder invloed van de toen opkomende Verlichting.

De organisatie loopt langs de Obediënties, die een federatie zijn van loges. Het is een administratief orgaan, voorgezeten door de Grootmeester die een enig mandaat van 3 jaar uitoefent. Zo zijn er in België 10 obediënties, waarvan de belangrijkste zijn: het Grootoosten (1833), Belgische federatie van le droit humain (1928), Grootloge van België (1957) en de vrouwengrootloge van België (1979).

De concrete werking gebeurt in de Loge, dat is de werkplaats waar de wekelijkse of tweewekelijkse vergaderingen plaatsgrijpen. Daar worden nieuwe leden geïnitieerd, daar wordt van gedachte gewisseld rond een thema (een “bouwstuk”) met de bedoeling dat elk lid dat meedraagt naar zijn dagelijks leven in de “profane wereld”. Het Grootoosten heeft 110 loges. Er zijn onder de leden drie gradaties : leerling, gezelschap en meester. De voorzitter wordt achtbare meester genoemd en vervult hier ook een mandaat van 3 jaar. Lid wordt men op voordracht van twee peters en er grijpt een onderzoek naar de motivatie van de kandidaat plaats. Met de inwijding wordt de kandidaat als logebroeder opgenomen. Al deze gebeurtenissen gaan gepaard met rituelen en symbolen. Er bestaat discretie rond het lidmaatschap en rond alles wat binnen de loge besproken wordt. Individuele leden bepalen echter zelf of hun lidmaatschap in de buitenwereld bekend gemaakt wordt of niet.

Het wezen van de vrijmetselarij vat de spreker samen in 5 pijlers:

- ⤴ De inwijding van het nieuwe lid via een ritus
- ⤴ Het broederschap onder de leden
- ⤴ Het is een “société de pensée”, het geloof in het universeel broederschap van alle mensen, een kosmopolitisme waar geen verschillen zijn in ras, cultuur of taal.
- ⤴ De filosofische onderbouw waarin de leden vrij kunnen oordelen hoe de orde van het heelal verklaard wordt (een opperwezen, of gewoon God) en dus niet bepaald de vrijzinnigheid.
- ⤴ De filantropie die gericht is om welbepaalde humanitaire projecten te steunen.

Dit was al bij al een moeilijke voordracht omdat het een materie betrof die we niet gewend zijn. Toch goed dat we ook dat gehoord hebben en misschien kunnen we daarbij enkele vooroordelen laten varen.

J.B.

Kunst en dokter door Professor Jan Dequeker 27 oktober 2011

Professor Jan Dequeker is emeritus hoogleraar reumatologie aan de KUL en zoon van wijlen professor Raphael Dequeker aan het farmaceutisch instituut van de KUL, een goede bekende voor velen onder ons.

De spreker had de bedoeling ons te onderhouden over de weergave van bepaalde ouderdomskwalen in vroegere eeuwen, zoals ze afgebeeld werden door de oude schildermeesters. En alhoewel de voordracht die hij meegebracht heeft, naar zijn zeggen, niet 100% overeenkomt met hetgeen hij wil voorbrengen zijn er toch heel wat beelden die zijn uiteenzetting ondersteunen.

Zo komen wij onmiddellijk tot de kern van de voordracht met de schilderij van J. Van Eyck "Kanunnik Van der Paele met Madonna". De aandacht gaat naar de priester die lijdt aan haarverlies en gezwollen arteries heeft aan de slapen. Dit wijst op arteritis temporalis die verder ook oorzaak is van spierpijnen. Inderdaad, de kanunnik houdt met moeite zijn brevier vast. Op de onderlip kunnen we nog een ronde uitstulping waarnemen wat zou wijzen op herpes. Het brilletje dat hij boven zijn brevier houdt kon zelfs onderzocht worden naar de sterkte: -2,5 dioptrie! De man blijkt niet in beste gezondheid meer, en inderdaad, de geschiedenis leert ons dat de kanunnik de laatste jaren van zijn leven niet meer kon deelnemen aan de diensten in de kathedraal.

Talrijke schilderijen passeren alzo de revue. Te veel om op te noemen. Laten we verwijlen bij enkele markante beelden.

Van Quinten Messys hebben we de schilderij "Groteske oude vrouw", waarbij de neus ver opgeheven is door een doorgroei van het bovenkaakbeen. Dit komt nog voor en heet Facies Leontina (leeuwengezicht) en is te wijten aan de ziekte van Paget.

Van keizer Karel V bestaan veel portretten van verschillende meesters en jaartallen. Opvallend zijn enkele familiale trekjes van misvormingen die geaccentueerd werden door huwelijken binnen de brede familiekring. In de ogen ziet men een waas, te wijten aan jicht. In een laat portret uit 1548 is ook te zien dat de oorlel gezwollen is, wat wijst op urinezuurafzetting. Keizer Karel leed inderdaad aan jicht. Dat is zelfs bewezen door hedendaags onderzoek. De laatste jaren van zijn leven moest hij zich verplaatsen in een draagstoel en het is daarom ook dat hij in 1555 troonsafstand deed.

En dan is er het portret van de Mona Lisa van Leonardo da Vinci. De dame met de mysterieuze glimlach, pronkstuk van het Louvre museum. Maar wat ziet de clinicus? Een zwelling op haar rechterhand en een geel vlekje naast haar linkeroog. Dat zijn de tekenen van een essentiële hyperlipidemie. Inderdaad, de dame in kwestie zou al op 37 jarige leeftijd overleden zijn.

In talrijke andere voorbeelden zien we hoe de meesters kleine details konden aanbrengen aan lichaamsdelen die de clinici nu in staat stellen diagnoses te vestigen. Wat een opmerkelijk observatievermogen! En dat in een tijd toen de geneeskunde niet in staat was een groot deel van die verschijnselen te verklaren, laat staan ze te behandelen.

Het was een voordracht die onze verwachtingen zeker ingelost heeft, waarvoor dank aan de spreker.

J.B.

Archeologie en de Bijbel door Klaas Vansteenhuyse op 24 november

Dr. Klaas Vansteenhuyse hadden we reeds te gast in het voorjaar met als onderwerp de zeevolkeren bij het einde van de bronstijd in het Middellandse zeegebied.

Nu vertelt hij ons wat de archeologie ons kan leren in verband met wat er in de Bijbel geschreven staat. Vooreerst stelt hij de streek voor: Palestina, dat nu de staten Israël en de Palestijnse gebieden omvat. Het is nog vrij vochtig in het noorden rond het meer van Galilea dat als een waterreservoir dient, maar meer naar het zuiden wordt het land meer dor. Het gebied is ook heuvelachtig. Het gebied geraakt niet uit het nieuws en is een regio van conflicten. De Bijbel, in feite een verzameling van teksten verzameld door de eeuwen heen, is voor de gelovigen een absoluut verhaal en echt geschiedenis. Een eerste "campagne" van archeologisch werk werd reeds uitgevoerd door keizerin Helena, moeder van keizer Konstantijn, in de vierde eeuw. In de zorg om het christendom te bevestigen als cement voor de eenheid van het Rijk werd gezocht naar de heilige plaatsen. Het graf van Christus werd zowaar gevonden en zelfs het kruis opgegraven.

Veel dichterbij onze tijd is de stichting van de staat Israël in 1947. De archeologie, die ondertussen een wetenschap geworden was, wou een bevestiging brengen van wat er in de Bijbel geschreven staat. Ook historici en tekstcritici droegen hun steentje bij. Een voorbeeld is de inname van de stad Jericho. Volgens de Schrift zou deze gedateerd zijn rond 1200 v. C. Nadat de Israëlieten zeven maal rond de stad getrokken waren, werd de hoorn geblazen en stortten de muren in. Archeologisch werk leverde wel het bestaan van een muur op, doch deze werd gedateerd rond 700 v. C. In feite werden deze verhalen maar geschreven rond 700 v.C. met als achtergrond het decor en de situatie van die tijd. Maar daar bleef het niet bij. Tijdens de Babylonische ballingschap (na 587 v.C.) werden de Israëlieten geconfronteerd met een prachtige stad, bekend om zijn prachtige tuinen, het heldenepos van Gilgamesj en grootse gebouwen zoals de ziggurats. Zonder twijfel zijn daar de verhalen over de tuin van Eden en de zondvloed neergeschreven en werden andere verhalen aangevuld. De spreker vervolgt verder met enkele voorbeelden.

David – Salomo – Jeruzalem: koning David verenigde rond 1000 v.C. de stammen van Israel en liet aan zijn zoon Salomo een welvarend rijk en een grote stad Jeruzalem na. Maar hoe groot was Jeruzalem toen? Vermoedelijk een kleine stad. Er is een stuk muur van een grotere stad bekend, doch volgens de regels van de stratigrafie gedateerd rond 700 v.C.

Tempel van Salomo: David wou voor de Ark een betere vestiging. Hij kocht op een hoogte een stenen dorsvloer. Op die plaats kwam dan de Tempel van Salomo. Deze wordt in prachtige termen beschreven en zou door Pheniciërs gebouwd zijn. Doch in 1000 v.C. was er nog geen sprake van Pheniciërs, wel in 700 v.C. Van die Tempel is niets meer overgebleven. Eeuwen later werd door Herodes een nieuwe Tempel gebouwd, een voor die tijd zeer groot gebouw, waarvan de huidige klaagmuur nog een overblijfsel is. Nu staat er de Rotskoepel, geen moskee, maar een gebouw dat de rots omsluit waar Mohamed zijn voetafdruk heeft nagelaten en waar, volgens de Joden, Abraham zijn zoon zou geofferd hebben.

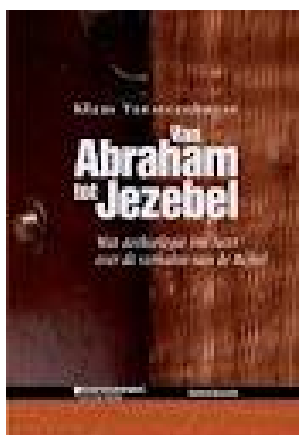
De steden van Salomo Hazor – Megiddo – Gezer: bijzonder in Megiddo is er sprake van de stallen van Salomo. Er zijn inderdaad archeologische vondsten die wijzen naar stallen omdat er onder meer drinktrokken zijn. De boxen zijn echter klein voor een paard. Recente dateringen met de C¹⁴-methode toonde aan dat de datering van de site eerder rond 850 v.C. moet gesitueerd worden. Vermoedelijk zijn het opslagruimten voor de ezelkaravanen, maar niet de stallen voor de ruitserij van Salomo.

Graf van Christus en andere vervalsingen: veel houvast nopens de authenticiteit van het graf van Christus is er niet. Het is een graf uit de eerste eeuw. Verder staat ook vast dat Pontius Pilatus echt bestaan heeft. Spijtig genoeg was de tijd van de eerste eeuw in Palestina een periode waarin de messiaanse gedachte hoog lag. Er waren nogal wat “profeten” die daarvoor veroordeeld werden wegens oplichterij en godslastering. En die oplichterij speelt vandaag nog het archeologisch onderzoek parten. De spreker eindigt dan met drie voorbeelden van authentieke archeologische voorwerpen (een ivoren granaatappel, een bronzen tablet en een stenen beenderenkist) die voorzien waren van cruciale inscripties met verwijzingen naar bekende bijbelse figuren. Recent onderzoek van de laatste tien jaar met verfijnde technieken naar de ouderdomspatina tonen aan dat deze inscripties in recente tijd als vervalsing aangebracht werden.

Het was een boeiende voordracht en wij danken de spreker voor de heldere en goed gedocumenteerde uiteenzetting. Het is een waar genoeg zo een enthousiaste spreker tot twee maal toe in ons midden te hebben mogen verwelkomen.

J.B.

Van deze auteur:

DELEN

PRIVATE BANK

Uit sympathie

Bank Delen, vier jaar op rij verkozen tot Best Private Bank in Belgium.

www.delen.be

Reis Champagne en Bourgondië

Maandag 26 September : Tegen 8 u stonden 27 deelnemers aan onze reis gepakt en gezakt klaar aan het Crowne Plaza Hotel bij de bus van Lauwers met onze chauffeur Jan en onze begeleider Franck (met ck) . Na een korte halte aan het station van Berchem voor de laatste deelnemer vertrokken wij allen goedgehumt en onder een stralende zon, die heel de week bij ons zou blijven, richting Reims. Natuurlijk kregen we te maken met de klassieke files rond Brussel en een beetje verder rond Mons, maar een koffiestop, ons aangeboden door de firma Lauwers, beloofde ons geduld. De kathedraal Notre Dame van Reims, waar ooit de Franse koningen werden gekroond te beginnen met Clovis en als laatste, de Franse koning Charles X, stond te stralen in de herfstzon. Hierdoor kregen ook de grote glasramen een uniek cachet van diepe prachtige kleuren. Het Palais du Tau was echter gesloten! En zeggen dat er sommigen speciaal hiervoor waren meegereisd! Er werd dan maar besloten ons verdriet weg te spoelen met een champagne-degustatie ten huize van Mercier in Epernay, waar we, diep onder de grond, veel geleerd hebben over bereiding en bewaring van dat lekker vocht. We leerden zelfs dat de grootste fles van 15 liter de naam draagt van Nebuchadnezzar. In de late namiddag werd dan de tocht aangevat naar Troyes, waar we logeerden in het Novotel.

Onder leiding van onze bekwame gids Camilla heeft het oude Troyes ons allemaal verrast met die prachtige met ossenbloed gekleurde huizen en nauwe straatjes (Ruelle des Chats...) en natuurlijk ook met de kerk van Sainte Madeleine. Nieuwe tegenslag: het Musée de la Pharmacie bleek op dinsdag gesloten te zijn, evenals het Mémorial Charles de Gaulle in Colombey-les-2-Eglises verderop. Opnieuw hebben we dat goed moeten maken met een proeverij bij Drapier, waar we kennis konden maken met de kleine bubbeltjes van hun lekkere champagne in de oude kelders, gebouwd door Bernard de Clairvaux in de 12e eeuw. Hij was het die ook de Abbatie de Fontenay heeft gesticht in 1118 voor de cisterciënzers. Deze oude abbatie werd ook erkend als Unesco patrimonium. Prachtig, vooral de sereniteit en de eenvoud van de kerk en de omliggende gebouwen, zelfs van de duiventoren!

Dan ging het richting Dijon, waarbij Franck daar pas echt los kwam met zijn deskundige uitleg over de streek van Bourgondië en haar wijnen. Spijtig van al die rommelige straten (de tram heeft nog toekomst), maar toch een gezellige wandeling in de oude mosterd-stad, waar we zelfs een Kortrijkse familie aantreffen boven op het dak van de Notre Dame! Een bezoek aan de Hospices de Beaune met een fantastische gids en een vergrootglas op Het Laatste Oordeel van Rogier van der Weyden was echt de moeite waard. In Chalon-sur-Saône konden we logeren in het Mercure hotel voor de volgende dagen. Daar vernamen we wel het overlijden van de broer van Anne Teitelbaum, waardoor zij genoodzaakt was 's anderendaags met de trein terug huiswaarts te keren.

Wat te adviseren bij een branderig gevoel?

**Brandverzekering VKA,
vraag een gratis staal!**

Bel nu op 02/735.80.55

Archimedex, Groep VKA – Archimedesstraat 61, 1000 Brussel

Archimedex, verzekeringstussenpersoon erkend onder CDV-nummer 42573

T: 02 735 80 55

F: 02 735 13 06

E: info@vkanet.be

W: www.vkanet.be

Alhoewel alle eetmalen tijdens onze reis van kwaliteit waren en ook overgoten door aangepaste wijnen, was de lunch in “Le Chef Coq” onder de druivelaars van Nuits-St-Georges echt onvergetelijk! En natuurlijk mocht een proeverij (Chassagne-Montrachet) ook hier in het hartje van de Bourgondië-streek niet ontbreken, met aangepaste uitleg over de gebruikte druivensoorten, met name vooral Pinot Noir en Chardonnay.

De natuurstreek van de Morvan heeft ons opnieuw verrast. Weidse landschappen, wijngaarden, groene velden en eindeloze wouden in beginnende herfstkleuren. Adembenemend! Het bezoek aan Autun (klimmen mensen!) met haar prachtige kathedraal en vooral aan de Gallo-romeinse site van Bibracte (dwz 2x versterkt), opgericht door de ‘Eduens’ (Haedui in het latijn) met de nederlands sprekende gids (!) Bernadette heeft ons werkelijk verbaasd. Maar goed dat de bus ons bovenaan heeft afgezet.

Het bezoek aan Vézelay - opnieuw klimmen mensen!-, eveneens geklasseerd door de Unesco, waarbij zuster Gabrielle ons met symbolen overlaadde in de prachtige basiliek van Sainte Marie-Madeleine, vormde, samen met de smakelijke lunch, de perfecte afsluiter voor dit zeer aangenaam reisje.

Dank zij hun eerste plaats bij de kwis tijdens de terugreis, kunnen Suzanne en Jean met hun fles Drapier zeker nog eens nagenieten.

Natuurlijk bezorgde het avondlijke ommetje langs Parijs ons nog een laatste overweldigende indruk van “la douce France” om rond halftien terug te komen op de plaats van bestemming. Dat was iets later dan gepland, maar dat waren we ondertussen gewoon.

Dank aan Roger voor de fotos en vooral aan alle deelnemers voor de gezelligheid, de gesprekken en de vriendschap!

Cyriel D. H.

apotheekservice op élk moment

WIJ BEVOORRADEN VANUIT
BRUGGE . DIEST . HASSELT . IZEGEM
KORTENBERG . OLEN . SINT-NIKLAAS
WIJNEGEM . MONS (MAUROY)

FEBELCO cvba

Centrale Diensten

Eigenlostraat 1 . 9100 Sint-Niklaas
Tel. 03/780 80 00 . Fax 03/780 80 05
www.febelco.be

Voor al uw wensen en felicitaties : POSTOGRAM
*** Te koop in alle postkantoren.***

Verantwoordelijke uitgever: Marcel Pieters, Lange Leemstraat 128 2018 Antwerpen.